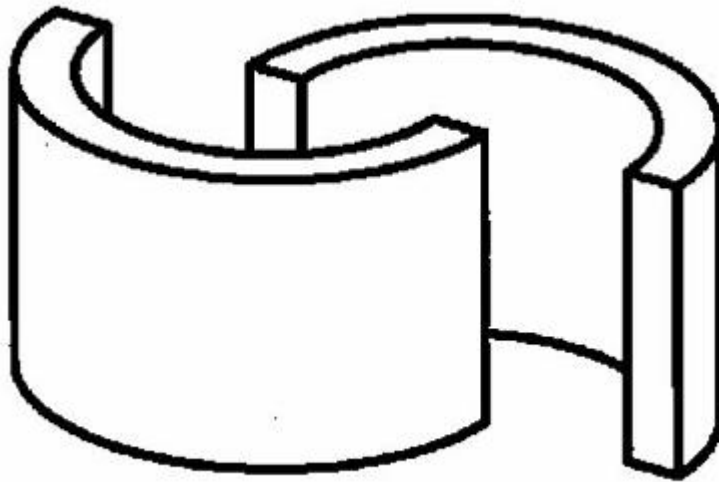

RIJKSDIENST VOOR SOCIALE ZEKERHEID
OPENBARE INSTELLING VAN SOCIALE ZEKERHEID

ADMINISTRATIEVE INSTRUCTIES RSZ

RSZ
Kwartaal:2011-03

De personen

Inhoudstafel

Algemene regels.....	5
Specifieke gevallen.....	8
Apothekers.....	9
Handelsvertegenwoordigers.....	10
Sportlui.....	11
Sportmanifestaties.....	14
Socioculturele sector.....	15
Gelijkaardige bijkomende prestaties.....	16
Schooltoezicht.....	17
Kunstenaars.....	18
De leerlingen.....	22
Stagiairs.....	25
Lasthebbers van verenigingen.....	26
Lasthebbers van vennootschappen.....	27
Huisarbeiders.....	28
Personenvervoerders.....	29
Goederenvervoerders.....	30
Mindervaliden.....	31
Studenten.....	32
Geneesheren in opleiding.....	34
Geneesheren.....	35
Bursalen.....	36
Onthaalouders.....	38
Statutairen openbare sector.....	39
Uitzendkrachten.....	40
Echtgenoten.....	41
Zeevissers.....	42
Binnenschippers.....	44
Landbouwarbeiders.....	45
Huispersoneel.....	46
Persoonlijke assistenten.....	49
Vrijwilligers.....	50

Algemene regels

Hieronder vindt u een algemene uitleg over de principes die maken dat iemand al dan niet bij de RSZ moet worden aangegeven.

In de rubriek "specifieke gevallen" vindt u een bespreking van de verschillende functies die, omwille van een specifieke reden, een verplichte onderwerping, een niet-onderwerping, of een onderwerping volgens bijzondere modaliteiten van de betrokken personen tot gevolg hebben

De arbeidsovereenkomst

De belangrijkste categorie van personen die onder de socialezekerheidswet vallen, zijn zij die werken in uitvoering van een arbeidsovereenkomst. Een arbeidsovereenkomst is de overeenkomst waarbij een persoon zich verbindt om tegen een loon prestaties te verrichten onder het gezag van een andere persoon. Er is dus alleen sprake van een arbeidsovereenkomst indien uit de feitelijke toestand blijkt dat de drie elementen (prestaties, loon en de band van ondergeschiktheid) aanwezig zijn.

De programmawet van 27 december 2006 voert nieuwe principes in voor de beoordeling van het sociaal statuut waarin beroepsactiviteiten worden verricht, het zij als werknemer met een arbeidsovereenkomst dan wel als zelfstandige.

De partijen zijn vrij hun overeenkomst te kwalificeren voor zover zij de openbare orde, de goede zeden en de dwingende wetten respecteren. De socialezekerheidswetten zijn van openbare orde en hebben voorrang op de wil van de partijen zodanig dat de bepalingen van de wet van 27 juni 1969 en de wet van 29 juni 1981 (voor werknemers) en het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 (voor zelfstandigen) blijven gelden. Aldus blijven de wettelijke vermoedens van het bestaan van een arbeidsovereenkomst en de gelijkaardige voorwaarden als die van een arbeidsovereenkomst integraal van toepassing.

De wetgever voert tevens het beginsel in dat het door de partijen gekozen sociaal statuut verenigbaar moet zijn met de concrete tewerkstellingsomstandigheden en voorziet algemene en specifieke criteria om de effectieve invulling van het sociaal statuut te beoordelen.

Voor de bepaling van het gezagselement formuleert de programmawet vier algemene criteria:

- de wil van de partijen uitgedrukt in de overeenkomst;
- de vrijheid van organisatie van de werktijd;
- de vrijheid van organisatie van het werk;
- de mogelijkheid een hiërarchische controle uit te oefenen.

De verplichtingen die inherent zijn aan de uitoefening van een beroep en die door of krachtens een wet zijn opgelegd, komen niet in aanmerking om de aard van een overeenkomst te kwalificeren. Bovendien zijn, volgens de wetgever, onderstaande elementen op zichzelf onvoldoende om te besluiten of er al dan niet sprake is van een arbeidsovereenkomst:

- de benaming van de overeenkomst;
- de inschrijving bij een instelling van sociale zekerheid;
- de inschrijving bij de Kruispuntbank voor Ondernemingen;
- de inschrijving bij de administratie van de BTW;
- de wijze waarop de inkomsten bij de fiscale administratie worden aangegeven.

Naast de algemene criteria kunnen specifieke criteria worden bepaald bij koninklijk besluit. Deze specifieke criteria zullen, na een adviesprocedure, worden vastgelegd per sector, per beroep en/of per beroepscategorie en verplicht gemaakt bij Koninklijk Besluit. Zodra specifieke criteria worden gepubliceerd, vervolledigt de RSZ deze tekst.

De wetgever voorziet ook de oprichting van een 'Commissie ter regeling van de arbeidsrelatie' met de taak beslissingen te nemen over de hoedanigheid van personen (werknemers of zelfstandigen) zonder daarbij te raken aan de soevereine macht van hoven en rechtbanken.

Tot het ogenblik dat deze Commissie in werking treedt, behoudt de RSZ zijn huidige werkwijze d.w.z. de RSZ zal geen standpunt innemen op basis van een hypothetische toestand. Indien u echter twijfelt over een concreet geval kunt u dat steeds aan de RSZ voorleggen. In het belang van al de partijen is het uiteraard aangewezen dit zo kort mogelijk na de aanvang van de prestaties te doen.

De wetgeving op de arbeidsovereenkomsten (vormvereisten, opzeggingstermijnen, ...) behoort tot de bevoegdheid van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg, waar u terecht kunt voor nadere informatie. Voor de aangifte bij de RSZ moet u echter weten of een werknemer als bediende dan wel als arbeider wordt beschouwd, omdat de bijdragen verschillen. Om dat onderscheid te maken is de aard van de prestaties determinerend (hoofdzakelijk van intellectuele aard of hoofdzakelijk van manuele aard), en niet de benaming van de overeenkomst.

Het wettelijk vermoeden

In algemene zin moet hij die het bestaan van een arbeidsovereenkomst inroept, het bestaan ervan bewijzen. In de volgende gevallen is er echter een wettelijk vermoeden ingesteld dat er sprake is van een arbeidsovereenkomst tussen de partijen.

- apothekers
- handelsvertegenwoordigers
- sportlui
- gelijkaardige bijkomende prestaties
- kunstenaars

Soms kan dit vermoeden worden weerlegd, in andere gevallen niet:

De gelijkaardige voorwaarden

Het socialezekerheidsstelsel voor werknemers is ook van toepassing op de personen die arbeid verrichten in gelijkaardige voorwaarden als die van een arbeidsovereenkomst. Het is zeer belangrijk te beseffen dat iemand presteert in gelijkaardige voorwaarden van zodra hij de prestaties levert binnen de door de wetgever gegeven omschrijving. Het is dus niet nodig dat deze prestaties worden geleverd in een band van ondergeschiktheid.

Gelijkaardige voorwaarden bestaan er voor:

- lasthebbers
- huisarbeiders
- personenvervoerders
- goederenvervoerders
- mindervaliden
- geneesheren in opleiding tot specialist
- bursalen
- onthaalouders
- persoonlijke assistenten

De leerlingen

Voor de sociale zekerheid zijn leerlingen gelijkgesteld met werknemers.

De openbare sector

Het socialezekerheidsstelsel voor werknemers is zowel van toepassing op contractuele als op statutaire personeelsleden in overheidsdienst.

De uitsluitingen

Bepaalde werknemers zijn uitgesloten uit het socialezekerheidsstelsel voor werknemers, omdat zij prestaties van beperkte omvang leveren. Dat is, als aan de nodige voorwaarden voldaan is, het geval voor:

- de socioculturele sector
- sportmanifestaties

- landbouwarbeiders
- studenten
- huispersoneel (zowel dienstboden als ander huispersoneel)
- vrijwilligers
- kunstenaars met specifieke kleine vergoedingen
- geneesheren
- personen die toezicht en begeleiding verrichten in het onderwijs

Deze personen worden dus niet bij de RSZ aangegeven, met uitzondering van de studenten, voor wie in elk geval een solidariteitsbijdrage verschuldigd is.

Specifieke gevallen

Apothekers

Iedere apotheker die werkt in een voor het publiek opengestelde apotheek, is geacht gebonden te zijn door een arbeidsovereenkomst voor bedienden met de eigenaar of huurder van de apotheek. Hij moet bijgevolg bij de RSZ worden aangegeven, tenzij men aantoont dat de prestaties niet worden verricht onder het gezag van die eigenaar of huurder.

Handelsvertegenwoordigers

Voor de personen die klanten opsporen en bezoeken, met als doel het onderhandelen over of afsluiten van zaken, verzekeringen uitgezonderd, bestaat een vermoeden van arbeidsovereenkomst voor handelsvertegenwoordigers met de persoon in wiens naam en voor wiens rekening zij optreden. Deze moet hen bij de RSZ aangeven, tenzij wordt aangetoond dat er geen gezagsverhouding bestaat. Daarbij zijn de voorwaarden waarin de prestaties worden verricht bepalend. Wijzen onder andere op het uitoefenen van gezag: het toewijzen van een sector, de verplichting activiteitsverslagen op te stellen, de verplichting vergaderingen bij te wonen, het recht op terugbetaling van kosten, het overhandigen van lijsten van te bezoeken klanten,....

Sportlui

Welke sportlui moeten aangegeven worden?

Bij betaalde sportbeoefenaars bestaat een onderscheid tussen zij die vallen onder de wet van 24 februari 1978 betreffende de arbeidsovereenkomst voor betaalde sportbeoefenaars, en zij die niet onder die wet vallen.

Deze wet definieert een betaalde sportbeoefenaar als hij die de verplichting aangaat zich voor te bereiden op of deel te nemen aan een sportcompetitie of -exhibitie, onder het gezag van een andere persoon tegen een loon dat een bepaald bedrag overschrijdt. Daarbij houdt men rekening met het volledige bedrag waarop de sportbeoefenaar recht heeft (vast loon, winstpremies, onkostenvergoedingen,...). Dit jaarbedrag is vastgesteld [op 8.850,00 EUR voor de periode van 1 juli 2011 tot 30 juni 2012](#).

Vroegere bedragen:

- 6.841,27 EUR voor de periode van 1 juli 2000 tot 30 juni 2001;
- 7.260,00 EUR voor de periode van 1 juli 2001 tot 30 juni 2002;
- 7.405,00 EUR voor de periode van 1 juli 2002 tot 30 juni 2003;
- 7.553,00 EUR voor de periode van 1 juli 2003 tot 30 juni 2004;
- 7.704,00 EUR voor de periode van 1 juli 2004 tot 30 juni 2005;
- 7.858,00 EUR voor de periode van 1 juli 2005 tot 30 juni 2006;
- 8.015,00 EUR voor de periode van 1 juli 2006 tot 30 juni 2007;
- 8.175,00 EUR voor de periode van 1 juli 2007 tot 30 juni 2008;
- 8.505,00 EUR voor de periode van 1 juli 2008 tot 30 juni 2009;
- 8.675,00 EUR voor de periode van 1 juli 2009 tot 30 juni [2011](#).

Sportbeoefenaars in de zin van deze wet worden geacht, zonder mogelijkheid van tegenbewijs, verbonden te zijn door een arbeidsovereenkomst voor bedienden. Men moet ze dus bij de RSZ aangeven. Worden eveneens verondersteld verbonden te zijn door een arbeidsovereenkomst voor bedienden, de voetbaltrainers en scheidsrechters van wie het loon de bovenvermelde bedragen bereikt. De KBVB wordt als werkgever van de scheidsrechters beschouwd.

Personen die niet onder deze wet vallen, geeft men slechts bij de RSZ aan, indien zij werken in uitvoering van een arbeidsovereenkomst. Dit betekent dat zij presteren onder gezag, en voor hun prestaties een loon ontvangen dat meer is dan een terugbetaling van kosten die ten laste van de werkgever vallen.

Berekeningsbasis

De bijdragen worden in bepaalde gevallen berekend op een forfaitair maandbedrag. Vanaf 1 januari 2008 is dit maandelijks bedrag in overeenstemming gebracht met het maximumbedrag dat als basis dient voor de berekening van de werkloosheidsuitkering conform artikel 111 van het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering. Vanaf 1 maart 2011 werd dit bedrag verhoogd tot 1.984,68 EUR en vanaf 1 mei 2011 wordt dit 2.024,27 EUR.

Vroegere bedragen:

- vanaf 1 januari 2008 tot 30 april 2008 bedraagt dit 1.832,49 EUR,
- vanaf 1 mei 2008 tot 31 augustus 2008 bedraagt dit 1.869,09 EUR,
- vanaf 1 september 2008 tot 31 december 2008 bedraagt dit 1.906,46 EUR,
- vanaf 1 januari 2009 tot 31 augustus 2010 bedraagt dit 1.921,71 EUR,
- vanaf 1 september 2010 tot 28 februari 2011 bedraagt dit 1960,18 EUR.

Dit geldt zowel voor de sportlui die vallen onder de wet van 24 februari 1978 betreffende de arbeidsovereenkomst voor betaalde sportbeoefenaars, als voor zij die niet onder die wet vallen.

Indien het bruto maandloon van de sportbeoefenaar ten minste 1.984,68 EUR (tot 30 april 2011) of ten minste 2.024,27 EUR (vanaf 1 mei 2011) bedraagt, zullen de bijdragen op dit bedrag worden berekend, anders op het reële loon.

De bijdragen voor voetbaltrainers en scheidsrechters die onderworpen zijn op basis van de wet van 24 februari 1978 of omdat zij werken in uitvoering van een arbeidsovereenkomst, worden niet berekend op deze forfaitaire lonen. Zij worden steeds berekend op hun reële loon.

Wie is de werkgever van wielrenners?

Wielrenners die houder zijn van een vergunning van beroepsrenner, afgeleverd door de Belgische Wielrijdersbond, worden bij de RSZ aangegeven door de Belgische Wielrijdersbond. Voor wielrenners die geen houder zijn van een dergelijke vergunning (bv. sommige buitenlanders), gelden dezelfde regels als voor de andere betaalde sportbeoefenaars.

Bijkomende informatie - Aangifte van sportbeoefenaars

! De manier van aangifte van sportbeoefenaars varieert niet alleen in functie van de hoogte van de ontvangen lonen, maar ook naar gelang het paritair comité waarvan ze afhangen !

In DMFA, moet de aangifte van betaalde sportbeoefenaars en gelijkgestelden gebeuren als volgt :

Type sportbeoefening	Bezold op jaar-basis	PC	CAT	WNKG	JV	Loon-mat.	Bijdr. FBZ	Berekenings-basis = forfait	Struct. verm.	Doelgr. -verm.	Soc. mar.	Werk - bonus
Sportbeoefenaar	≥ 8850€	223	070	494	/	/	830	Ja	/	Ja	/	Ja
	< 8850€	329.01 329.02 329.03	076	494	/	/	830 833 830/ 833	Ja	/	Ja	/	Ja
		218	076	494	/	/	831	Ja	/	Ja	/	Ja
Sportbeoefenaar -> eind v.h. jaar 18	≥ 8850€	223	070	487	/	/	830	Ja	/	Ja	/	/
	< 8850€	329.01 329.02 329.03	076	487	/	/	830 833 830/ 833	Ja	/	Ja	/	/
		218	076	487	/	/	831	Ja	/	Ja	/	/
Scheidsrechter voetbal	≥ 8850€	223	070	495	Ja	Ja	830	/	Ja	Ja	/	Ja
	< 8850€	329.01 329.02 329.03	262 362 262/ 362	495	Ja	Ja	830	/	Ja	Ja	Ja	Ja
		218	010	495	Ja	Ja	831	/	Ja	Ja	/	Ja
Scheidsrechter	≥ 8850€	223	070	487	Ja	/	830	/	/	Ja	/	/

voetbal -> eind v.h. jaar 18	< 8850€	329.01	262	487	Ja	/	830	/	/	Ja	/	/
		329.02	362									
		329.03	262/ 362									
		218	010	487	Ja	/	831	/	/	Ja	/	/

Sportmanifestaties

Zijn vrijgesteld van onderwerping, de inrichters van sportmanifestaties en de personen die zij uitsluitend op de dag van de manifestatie tewerkstellen op voorwaarde dat deze prestaties in de loop van een kalenderjaar niet meer dan 25 dagen bij één of meer werkgevers belopen. Deze bepaling geldt niet voor de sportbeoefenaars zelf.

Om vrijstelling te genieten moet u voorafgaand aan de tewerkstelling een aangifte doen bij de Sociale Inspectie van de FOD Sociale Zekerheid. Deze aangifte moet elektronisch (https://www.socialsecurity.be/site_nl/Applics/article_17/index.htm) gebeuren, behalve voor de werkgevers die niet ingeschreven zijn bij de Kruispuntbank van de Ondernemingen. Zij kunnen gebruik maken van het ter beschikking gestelde Model (sjabloon) (https://www.socialsecurity.be/site_nl/Applics/article_17/documents/pdf/sjabloon_aangifte_N.pdf) voor een papieren aangifte.

Socioculturele sector

De hieronder beschreven tewerkstellingen geven geen aanleiding tot aangifte bij de RSZ, op voorwaarde dat zij in de loop van een kalenderjaar niet meer dan 25 dagen bij één of meer werkgevers belopen.

- Het Rijk, de Gemeenschappen en de Gewesten voor de personen tewerkgesteld in een betrekking die arbeidsprestaties meebrengt, verricht:
- als verantwoordelijk leider, beheerder, huismeester, monitor of adjunct-monitor in de cyclussen voor vakantiesport tijdens de schoolvakanties en de vrije dag(gedeelt)en in het onderwijs;
- als animator van socioculturele en sportactiviteiten tijdens de vrije dag(gedeelt)en in het onderwijs;
- bij wijze van inleiding, aanschouwelijke voordracht of lezing, die plaats hebben na 16u30 of tijdens de vrije dag(gedeelt)en in het onderwijs.
- De VRT, RTBF en de BRF voor de personen die in hun organiek kader zijn opgenomen, en daarenboven als artiest worden tewerkgesteld.
- Het Rijk, de Gemeenschappen, de Gewesten en de werkgevers georganiseerd als vereniging zonder winstoogmerk of vennootschap met sociaal oogmerk waarvan de statuten bepalen dat de vennoten geen vermogensvoordeel nastreven, die vakantiekolonies, speelpleinen en sportkampen inrichten, voor de personen tewerkgesteld als beheerder, huismeester, monitor of bewaker, alleen tijdens de schoolvakanties.
- De door de bevoegde overheden erkende organisaties die tot taak hebben socioculturele vorming en/of sportinitiatie te verstrekken, en de personen die buiten hun werk- of schooluren of tijdens de schoolvakanties door deze organisaties worden tewerkgesteld als animator, leider of monitor.
- De inrichtende machten van scholen gesubsidieerd door een Gemeenschap en de personen tewerkgesteld als animator van socioculturele en sportactiviteiten tijdens de vrije dag(gedeelt)en in het onderwijs.

In de zin van deze uitsluitingen betekent schoolvakantie de kerst-, paas-, zomer-, herfst- en krokusvakantie.

Om vrijstelling te genieten moet u voorafgaand aan de tewerkstelling een aangifte doen bij de Sociale Inspectie van de FOD Sociale Zekerheid.

Deze aangifte moet elektronisch (https://www.socialsecurity.be/site_nl/Applics/article_17/index.htm) gebeuren behalve voor de werkgevers die niet ingeschreven zijn bij de Kruispuntbank van de Ondernemingen. Zij kunnen gebruik maken van het ter beschikking gestelde Model (sjabloon) (https://www.socialsecurity.be/site_nl/Applics/article_17/documents/pdf/sjabloon_aangifte_N.pdf) voor een papieren aangifte.

Gelijkaardige bijkomende prestaties

De wetgeving op de arbeidsovereenkomsten stelt het vermoeden in dat iedereen die voor de persoon met wie hij gebonden is door een arbeidsovereenkomst, gelijkaardige prestaties verricht in uitvoering van een aannemingsovereenkomst, voor het geheel van zijn prestaties verbonden is door een arbeidsovereenkomst.

Het gaat hier om een onweerlegbaar vermoeden, m.a.w. een vermoeden waarvan het tegendeel niet kan worden bewezen.

Schooltoezicht

De personen die een hoofdactiviteit hebben in een onderwijsinstelling (leerkracht, administratieve bediende, ...) en als bijkomende prestatie voor dezelfde werkgever een toezichtsactiviteit uitoefenen, zijn voor deze bijkomende prestaties niet verzekeringsplichtig. Op het loon dat zij ervoor ontvangen zijn dus geen bijdragen verschuldigd.

De bijkomende prestaties waarvan sprake zijn toezicht in het kleuter- en lager onderwijs (met uitsluiting van elk ander onderwijs) of begeleiding van leerlingen in het leerlingenvervoer (welke ook de onderwijsinstelling is die dit vervoer organiseert).

Kunstenaars

De socialezekerheidswet vindt eveneens toepassing op de personen die, zonder door een arbeidsovereenkomst te zijn verbonden, tegen betaling van een loon artistieke prestaties leveren en/of artistieke werken produceren in opdracht van een natuurlijke of rechtspersoon, tenzij de persoon die de artistieke prestatie levert of het artistieke werk produceert, bewijst dat deze artistieke prestaties en/of werken niet worden geleverd in gelijkaardige socio-economische voorwaarden als die waarin een werknemer zich ten opzichte van zijn werkgever bevindt. Het voorgaande geldt alleen als het gaat om prestaties die de artiest levert of werken die de kunstenaar produceert, na een voorafgaande "opdracht".

Deze bepaling vindt geen toepassing wanneer de persoon die de artistieke prestatie levert of het artistieke werk produceert, deze artistieke prestatie levert of dit artistieke werk produceert ter gelegenheid van gebeurtenissen van zijn of haar familie.

De natuurlijke persoon of rechtspersoon van wie de persoon die de artistieke prestatie levert of het artistieke werk produceert, het loon ontvangt, wordt beschouwd als de werkgever.

Onder "het leveren van artistieke prestaties en/of het produceren van artistieke werken" moet worden verstaan de creatie en/of uitvoering of interpretatie van artistieke oeuvres in de audiovisuele en de beeldende kunsten, in de muziek, de literatuur, het spektakel, het theater en de choreografie.

Deze bepalingen vinden geen toepassing op de personen die artistieke prestaties leveren en/of artistieke werken produceren in het kader van de rechtspersoon waarvan ze mandataris zijn, zoals bedoeld in artikel 2 van het koninklijk besluit van 19 december 1967 houdende algemeen reglement in uitvoering van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen.

Er wordt een "Commissie Kunstenaars" opgericht die de volgende taak heeft:

1. op hun verzoek, de kunstenaars informeren over hun rechten en plichten inzake sociale zekerheid voortvloeiend uit de onderwerping aan de sociale zekerheid der werknemers of aan het sociaal statuut der zelfstandigen;
2. op verzoek van een kunstenaar of op eigen initiatief, adviezen verlenen over de vraag of de aansluiting van een kunstenaar bij het socialeverzekeringsstelsel der zelfstandigen in overeenstemming is met de socio-economische realiteit;
3. het afleveren, op verzoek van een kunstenaar, van een zelfstandigheidsverklaring. Tijdens de geldigheidsduur van de zelfstandigheidsverklaring wordt de kunstenaar op onweerlegbare wijze vermoed een zelfstandige beroepsbezigheid uit te oefenen met betrekking tot de artistieke prestaties en/of artistieke werken waarvoor de zelfstandigheidsverklaring werd toegekend.

U kunt deze commissie bereiken op volgend adres: Waterloolaan 77 te 1000 Brussel (e-mail: info@articom.be). Bijkomende uitleg over zelfstandige artiesten krijgt u telefonisch op het nummer 02 546 40 50 en kunt u ook vinden op de website van het RSVZ (<http://www.rsvz-inasti.fgov.be/nl/index.htm>) . Voor bijkomende uitleg over loontrekkende artiesten, kunt u bellen naar 02 509 34 26.

De kleine vergoedingsregeling

Vanaf 1 juli 2004 is een specifieke regeling van kracht die uitdrukkelijk regelt dat kunstenaars die voor hun artistieke prestaties of werken slechts een kleine vergoeding ontvangen, niet onder toepassing vallen van de socialezekerheidswetgeving (en dus niet bij de RSZ moeten worden aangegeven). Gezien de specificiteit van artistieke activiteiten en de grote diversiteit aan kosten die zulke activiteiten met zich kunnen meebrengen, is het in de praktijk niet eenvoudig om aan te tonen dat de toegekende vergoedingen effectief louter kostendekkend zijn.

Meer uitleg:

De nieuwe regeling bepaalt dat iedere vergoeding voor een artistieke prestatie die niet groter is dan 100,00 EUR per dag, wordt geacht een onkostenvergoeding te zijn zonder dat daarvoor

een bewijs moet worden geleverd. De kunstenaar zelf mag per kalenderjaar niet meer dan 2000,00 EUR ontvangen voor het geheel van zijn artistieke prestaties (gezien het systeem slechts van toepassing werd vanaf 1 juli 2004, is dit bedrag voor de periode van 1 juli 2004 tot 31 december 2004 teruggebracht tot 1000,00 EUR). Het gaat hier om het volledige bedrag dat de opdrachtgever aan de kunstenaar betaalt (alle kosten, dus ook verplaatsingskosten, inbegrepen). Indien de betrokken artiest op één dag voor meerdere opdrachtgevers prestaties levert, mag de vergoeding 100,00 EUR per opdrachtgever bedragen; het jaarmaximum blijft echter ongewijzigd. Tevens is het aantal dagen waarop een kunstenaar prestaties mag leveren waarvoor deze bijzondere regeling geldt, beperkt tot 30 dagen per kalenderjaar (15 dagen voor de periode van 1 juli tot 31 december 2004), en tot maximum 7 opeenvolgende dagen bij één opdrachtgever.

De hier meegedeelde bedragen gelden voor het jaar 2004. Deze bedragen worden ieder jaar aangepast in functie van de evolutie van de gezondheidsindex. De bedragen die gelden voor een bepaald jaar (= het basisbedrag, vermenigvuldigd met het gezondheidsindexcijfer van september van het voorafgaande jaar, gedeeld door het gezondheidsindexcijfer van september 2003) worden telkens in december van het voorafgaande jaar bekendgemaakt.

Voor het jaar 2005 is het jaarbedrag 2.028,63 EUR en het dagbedrag 101,43 EUR.
Voor het jaar 2006 is het jaarbedrag 2.074,33 EUR en het dagbedrag 103,72 EUR.
Voor het jaar 2007 is het jaarbedrag 2.111,32 EUR en het dagbedrag 105,57 EUR.
Voor het jaar 2008 is het jaarbedrag 2.138,70 EUR en het dagbedrag 106,94 EUR.
Voor het jaar 2009 is het jaarbedrag 2.248,78 EUR en het dagbedrag 112,44 EUR.
Voor het jaar 2010 is het jaarbedrag 2.234,73 EUR en het dagbedrag 111,74 EUR.
Voor het jaar 2011 is het jaarbedrag 2.291,99 EUR en het dagbedrag 114,60 EUR

Deze specifieke regeling geldt niet voor de personen die op het ogenblik dat zij de bedoelde prestaties leveren, reeds met dezelfde opdrachtgever verbonden zijn door een arbeidsovereenkomst, een aannemingsovereenkomst of een statutaire aanstelling, tenzij zij kunnen aantonen dat de prestaties van de verschillende activiteiten duidelijk verschillend van aard zijn. Deze regeling kan evenmin gecumuleerd worden met de specifieke vrijstellingsregeling voor vrijwilligers voor gelijkaardige prestaties, ook niet indien ze geleverd worden voor verschillende opdrachtgevers.

Indien het jaarbedrag of het aantal toegestane dagen door de kunstenaar overschreden wordt, moet hij door de opdrachtgever die hem op dat moment tewerkstelt bij de RSZ worden aangegeven, evenals door alle opdrachtgevers die hem tijdens de rest van het jaar nog zullen tewerkstellen. Indien het gaat om opdrachtgevers voor wie de kunstenaar reeds vroeger in het jaar prestaties leverde, moeten zij ook die prestaties aangeven.

Indien bij een bepaalde opdrachtgever het dagbedrag wordt overschreden zelfs zonder dat het jaarbedrag overschreden wordt, is de kunstenaar onderworpen voor alle vergoedingen die hij tijdens het kalenderjaar van die opdrachtgever ontvangt.

De regelgeving voorziet tevens dat de betrokken kunstenaars een « kunstenaarskaart » zullen moeten aanvragen en laten invullen door hun opdrachtgevers. Op die manier kunnen de opdrachtgevers vaststellen of de kunstenaar nog in aanmerking komt voor de bijzondere regeling. De modaliteiten in verband met deze kunstenaarskaart moeten evenwel nog door de Minister van Sociale Zaken worden vastgesteld.

Bijkomende informatie - Artiesten

Onderwerp

Artiesten, of ze nu aangeworven werden in het kader van een arbeidsovereenkomst of gewoon gelijkgesteld, genieten van een **volledige onderwerping** aan de sociale zekerheid en nemen deel aan alle stelsels die voorzien zijn voor de categorie waaronder hun werkgever valt.

Ingevolge het fragmentarisch karakter van de contracten die gesloten worden door de artiesten werd het beheer van hun **jaarlijkse vakantie** gecentraliseerd bij de Rijksdienst voor jaarlijkse vakantie, zowel voor het ontvangen van de bijdragen als voor de betaling van het vakantiegeld. Dit betekent dat de artiest, enkel op gebied van de jaarlijkse vakantie, wordt beschouwd als arbeider en niet als bediende. Bijgevolg zijn hun werkgevers de bijdrage voor jaarlijkse vakantie, zowel de kwartaalbijdrage als het jaarlijks vakantiedebetbericht, verschuldigd bij de Rijksdienst voor sociale zekerheid en gebeurt de berekening van de bijdragen op basis van de bezoldiging aan 108%.

Het gecentraliseerd beheer bij de Rijksdienst voor jaarlijkse vakantie is niet van toepassing voor artiesten die worden tewerkgesteld bij een werkgever die niet onder de toepassing van de wetgeving inzake jaarlijkse vakantie voor de privésector valt.

Er gebeurt ook een centralisatie bij de Rijksdienst voor kinderbijslag voor werknemers op gebied van het beheer en de storting van **gezinsbijslagen**.

Verschuldigde bijdragen

De artiesten zijn de loonmatigingsbijdrage, de bijdrage voor betaald educatief verlof en de bijdrage voor kinderopvang verschuldigd indien deze bijdragen verschuldigd zijn voor de werkgeverscategorie. De bijdragevoet is dus dezelfde voor de handarbeiders en de leerlingen handarbeiders van de categorie.

De basisbijdrage FSO (**809 of 811**) en de bijzondere bijdrage FSO (**810**) en de bijzondere bijdrage voor sociale zekerheid (**856**) zijn verschuldigd volgens de algemene regels eigen aan elke bijdrage en de categorie van de werkgever.

De bijdrage voor risicogroepen (**852**), de bijdrage voor begeleiding van jongeren op wie een inschakelingsparcours van toepassing is (**854**) en de bijdrage voor tijdelijke werkloosheid en oudere werknemers (**859**) zijn eventueel enkel verschuldigd voor de artiesten die worden aangeworven met een arbeidsovereenkomst.

De bijzondere bijdrage voor werkloosheid (**855 en 857**) zijn eveneens verplicht voor de artiesten die worden aangegeven onder categorieën die deze bijdragen verschuldigd zijn.

De bijdragen voor de fondsen voor bestaanszekerheid of voor de tweede pensioenpijler zijn meestal niet verschuldigd voor artiesten, maar de werkgever heeft toch de mogelijkheid om voor de artiesten die hij aangeeft bij te dragen voor het fonds voor bestaanszekerheid. Voor dat geval wordt de artiest beschouwd als hoofdarbeider en zijn het de codes **830, 831, 832 of 835** die van toepassing zijn.

! De artiesten die onder het paritair comité van het vermakelijkheidsbedrijf (**PC 304**) vallen zijn altijd de bijdrage voor het fonds voor bestaanszekerheid voor de podiumkunsten van de Vlaamse gemeenschap verschuldigd wanneer ze binnen het toepassingsgebied van dit fonds vallen.

Bijgevolg zijn voor de artiesten die worden aangegeven onder categorie 562 en voor wie PC 304 wordt vermeld de bijdragen 830 en 835 verplicht.

Aangezien de definitie van artiest die gebruikt wordt voor de toepassing van de sociale zekerheid ruimer is dan deze van toepassing voor het paritair comité, is het mogelijk dat een werknemer, die wordt aangegeven met de kengetallen 046 of 047 binnen de categorie 562, niet onder PC 304 valt en dan moet aangegeven worden met de vermelding 999 in de zone PC.

Verminderings

Een specifieke vermindering voor artiesten is voorzien (zie vermindering artiesten)

Aangifte

In DmfA worden de artiesten in het blok 90012 "werknemerslijn" vermeld onder de categorie van de werkgever (geen specifieke categorie) met volgende specifieke werknemerskengetallen :

- **046** voor artiesten vanaf het jaar van hun 19 jaar
- **047** voor leerling artiesten tot het eind van het jaar van hun 18 jaar

met **type 1** wanneer er bijdragen moeten gestort worden voor de RJV
of type 0 wanneer de werkgever niet onder de wetgeving jaarlijkse vakantie privésector valt.

Artiesten die in het kader van een statuut worden aangeworven door een werkgever uit de overheidssector blijven onderworpen aan de sociale zekerheid voor loontrekkenden volgens de regels die eigen zijn aan statutairen (**WNKGT 675**) en komen niet in aanmerking voor de bijzonderheden die hierboven beschreven zijn.

DIMONA

De verplichtingen aangaande de onmiddellijke aangifte van tewerkstelling (DIMONA) zijn van toepassing voor de artiesten.

De leerlingen

De socialezekerheidswetgeving stelt leerlingen gelijk met gewone werknemers. In algemene zin onderscheidt men volgende categorieën van leerlingen:

- leerlingen van wie de leerovereenkomst of gecontroleerde leerverbintenis werd erkend overeenkomstig de reglementering betreffende de voortdurende vorming van de middenstand (erkende leerlingen genoemd);
- leerlingen van wie de leerovereenkomst valt onder toepassing van de wet van 19 juli 1983 op het leerlingwezen voor beroepen uitgeoefend door werknemers in loondienst (industriële leerlingen genoemd);
- jongeren die tewerkgesteld zijn met een overeenkomst voor socioprofessionele inschakeling die erkend is door de Gemeenschappen en Gewesten in het kader van het secundair onderwijs met beperkt leerplan (leerlingen met een inschakelingsovereenkomst genoemd);
- andere personen die een derde in een onderneming plaatst om praktijkervaring op te doen.

Dit onderscheid is vooral van belang omdat erkende en industriële leerlingen en leerlingen met een inschakelingsovereenkomst, tot 31 december van het jaar waarin ze 18 worden, onder een beperkt aantal socialezekerheidsregelingen vallen.

Nauw verwant met leerlingen, zonder het te zijn in de strikte zin van het woord, zijn de personen gebonden door een erkende stageovereenkomst in het kader van de vorming tot ondernemingshoofd (stagiairs in opleiding tot ondernemingshoofd genoemd). Voor hen is de wet op dezelfde manier beperkt als voor de erkende en industriële leerlingen en de leerlingen met een inschakelingsovereenkomst.

Om uit te maken of de leerling als bediende of als arbeider wordt beschouwd, geldt het algemene principe dat de aard van de prestaties determinerend is.

De socialezekerheidsbijdragen voor leerlingen worden berekend op hun loon (verhoogd met 8% indien hun prestaties hoofdzakelijk van manuele aard zijn). Indien zij echter geen loon ontvangen, of indien hun loon lager is dan 3,22 EUR per dag (3,86 EUR indien zij in de vijf dagenweekregeling werken), worden de bijdragen berekend op een bedrag dat men verkrijgt door het aantal arbeidsdagen van het kwartaal te vermenigvuldigen met 3,22, resp. 3,86 (het resultaat van deze bewerking wordt verhoogd met 8% indien hun prestaties hoofdzakelijk van manuele aard zijn).

De dagen waarop de leerling de lessen volgt worden beschouwd als arbeidsdagen.

Wat als de erkenning van de overeenkomst wordt ingetrokken of geweigerd?

Indien een erkende leerling of een stagiair in opleiding tot ondernemingshoofd in dienst treedt, en de erkenning van zijn overeenkomst wordt geweigerd, is hij vanaf de dag waarop de weigering ter kennis is gebracht een gewone werknemer. Gebeurt deze kennisgeving meer dan zes maanden na de indiensttreding, dan verliest hij vanaf de zevende maand de hoedanigheid van leerling. Indien de erkenning wordt ingetrokken en de overeenkomst toch verder wordt uitgevoerd, dan is de leerling of stagiair vanaf de datum van intrekking een gewone werknemer.

Bijkomende informatie - Aangifte van leerlingen

Onderwerping van leerlingen en gelijkgestelden

- Tot het einde van het jaar in de loop van hetwelk de leerling de leeftijd van 18 jaar bereikt :

De onderwerping is beperkt tot :

- stelsel van de jaarlijkse vakantie
- arbeidsongevallen

- beroepsziekten

De leerling of gelijkgestelde is vrijgesteld van de loonmatigingsbijdrage, de bijdrage voor betaald educatief verlof, de bijzondere FSO-bijdrage (KGT 810), de bijdragen bestemd voor de fondsen voor bestaanszekerheid (KGT 820, 830, 831, 832 of 833) en voor de tweede pensioenpijler (KGT 825, 827, 835, 837), de bijdrage voor risicogroepen (KGT 852), de bijdrage voor begeleiding van jongeren op wie een inschakelingsparcours van toepassing is (KGT 854).

- Vanaf het jaar waarin de leerling 19 jaar wordt :

De leerling of gelijkgestelde is onderworpen aan alle stelsels van de sociale zekerheid met inbegrip van de loonmatigingsbijdrage. Ook is de bijdrage voor betaald educatief verlof verschuldigd en de bijzondere FSO-bijdrage, maar is vrijgesteld van de andere bovenvermelde bijdragen.

In DmfA

De leerlingen en gelijkgestelden dienen als volgt te worden aangegeven :

- Tot 31 december van het jaar gedurende hetwelk de leerling de leeftijd van 18 jaar bereikt : met de werknemerskengetallen **035 type 1** of **439 type 0** en de vermelding van het type leerling in de zone 00055;
- Vanaf 1 januari van het jaar waarin de leerling 19 jaar wordt : met de gewone werknemerskengetallen (**011, 012, 013, 014, 015, 016, 017, 046, 492, 494 of 495**), maar met de vermelding van een type leerling in de zone 00055 om een onderscheid te maken met de andere werknemers.

Werknemers met een beroepsinlevingsovereenkomst bij rechtspersonen van de Vlaamse Gemeenschap

De Vlaamse Gemeenschap heeft voor een aantal rechtspersonen de mogelijkheid voorzien om beroepsinlevingsovereenkomsten af te sluiten. Werknemers die aangeworven in dit kader worden bij de RSZ aangegeven als leerlingen.

Op gebied van onderwerping genieten deze werknemers van het vakantiestelsel van de instelling waarin ze worden tewerkgesteld en moeten verzekerd zijn tegen arbeidsongevallen en beroepsziekten. Evenwel vallen, zoals het Fonds voor Arbeidsongevallen heeft bevestigd, alle leerlingen van dit type steeds onder de algemene wet van 1971 op de arbeidsongevallen en niet onder de wetgeving voor arbeidsongevallen en beroepsziekten eigen aan de openbare sector.

Concreet worden de werknemers met beroepsinlevingsovereenkomst in de openbare sector als volgt aangegeven :

- Tot het einde van het jaar waarin ze 18 jaar worden:

WNKG **035** (arbeiders) of **439** (bedienden) met type **0** en met vermelding van code 5 in de zone 00055 "Type leerling".

- Vanaf het jaar waarin ze 19 worden :

In de categorieën waar het contractueel personeel valt onder de wet van 10 april 1971 op de arbeidsongevallen en de bijdragen voor arbeidsongevallen en beroepsziekten verschuldigd is:

WNKG **015** (arbeiders) of **495** (bedienden) zoals voor gewone contractuele werknemers met vermelding van code 5 in de zone 00055 "Type leerling".

Voor de categorieën waar het contractueel personeel niet valt onder de arbeidsongevallenwet van 1971 en geen bijdragen verschuldigd is voor arbeidsongevallen en beroepsziekten, te weten de categorieën 001, 046, 050, 096, 296, 347, 351, 396, 441 en 496 :

WNKG **019** (arbeiders) of **499** (bedienden) met vermelding van code 5 in de zone 00055 "Type leerling"

Wij vestigen voor de werkgevers uit deze categorieën in het bijzonder de aandacht op de noodzakelijkheid om voor deze werknemers met beroepsinlevingsovereenkomst een verzekering tegen specifieke arbeidsongevallen af te sluiten in overeenstemming met de wet van 1971.

Gewone stages

Bepaalde studieprogramma's leggen de studenten op een stage te doorlopen om het diploma te kunnen verwerven. Naast de verplichte stages, opteren bepaalde studenten of afgestudeerden om een stage te doorlopen om praktijkervaring op te doen. Is de stage niet bezoldigd, dan is er geen aangifte bij de RSZ vereist. Is de stage wel bezoldigd of worden er wel vergoedingen toegekend, dan moet de aard van de werkrelatie worden nagegaan.

Indien de finaliteit van de stageovereenkomst het opdoen van praktijkervaring is in het kader van een opleiding, kan men bezwaarlijk spreken van arbeidsprestaties en moeten de stagiairs dan ook niet onderworpen worden aan het socialezekerheidsstelsel van de werknemers. Het feit of de prestaties al dan niet deel uitmaken van een verplicht leerprogramma kan een belangrijk element zijn om te besluiten dat er geen onderwerping vereist is.

Als daarentegen het voorwerp van een stage eerder het leveren van arbeidsprestaties inhoudt, zijn deze activiteiten onderworpen. Merk op dat in deze zin, elke overeenkomst die gesloten wordt met een student in principe geacht wordt een studentenovereenkomst te zijn.

Enkel de door de werkgever uitgekeerde bezoldigingen of vergoedingen of toegekende voordelen in natura komen in aanmerking voor berekening van socialezekerheidsbijdragen. Op aan de stagiair toegekende vergoedingen die niet ten laste van zijn werkgever vallen, zijn er geen socialezekerheidsbijdragen verschuldigd.

Stage die toegang verleent tot bepaalde vrije beroepen

De verplichte aangifte bij de RSZ op basis van de gelijkaardige voorwaarden als die van een arbeidsovereenkomst geldt niet voor deze stages. Er is bijgevolg slechts aangifte voor een stage verricht in uitvoering van een arbeidsovereenkomst. Gewoonlijk zijn de personen die een stage doorlopen, opgelegd door de reglementen die de toegang tot sommige vrije beroepen regelen (bv. advocaten, gerechtsdeurwaarders, architecten,...), niet gebonden door een arbeidsovereenkomst

Lasthebbers van verenigingen

Het zijn de personen voor wie het dagelijks beheer of de dagelijkse leiding van deze verenigingen of organisaties de voornaamste bedrijvigheid uitmaakt. Zij moeten voor die prestaties een ander loon dan kost en inwoning genieten.

Worden alleen bedoeld de verenigingen of organisaties die geen industriële of handelsverrichtingen uitvoeren, noch ernaar streven hun leden materieel voordeel te verschaffen. In het algemeen voldoen aan deze voorwaarden: de ziekenfondsen, verbonden en landsbonden die erkend en gemachtigd zijn voor het verlenen van prestaties van verplichte en vrijwillige verzekering in geval van ziekte of invaliditeit, de organisaties van werknemers, van werkgevers en van zelfstandigen, sommige coöperatieve vennootschappen en de VZW's.

Lasthebbers van vennootschappen

Zowel voor personen die in een industriële of handelsvennootschap belast zijn met een beheersmandaat (zaakvoerders van BVBA's, afgevaardigde-bestuurders van NV's,...), als voor hen die een gedeelte van het maatschappelijk kapitaal van zo'n vennootschap bezitten, is de vraag of zij met deze verbonden zijn door een arbeidsovereenkomst, niet eenduidig te beantwoorden.

Voor de beheerders kan men gewoonlijk stellen dat er met de vennootschap geen gezagsverhouding bestaat. Indien de vennootschap van oordeel is dat zij, hetzij voor de prestaties die zij leveren in uitvoering van het mandaat, hetzij voor prestaties die zij buiten hun mandaat verrichten, gebonden zijn door een arbeidsovereenkomst, zal de RSZ hun onderwerping aanvaarden indien de band van ondergeschiktheid duidelijk is.

Hierbij merken we op dat de mogelijkheid om gelijktijdig de activiteiten als mandataris met deze als werknemer uit te oefenen, als vereiste heeft dat er een duidelijk onderscheid is tussen beide functies. De onderwerping aan het stelsel der loontrekkenden betekent niet noodzakelijk dat er geen verplichtingen zijn ten opzichte van het sociaal statuut der zelfstandigen.

Voor personen die een gedeelte van het maatschappelijk kapitaal bezitten, verschilt de toestand naar gelang zij een groot gedeelte van het kapitaal bezitten, dan wel een miniem gedeelte. De eerste categorie zal normaliter niet gebonden zijn door een arbeidsovereenkomst, omdat hun zeggingskracht binnen de onderneming zo groot is dat zij een gezagsverhouding uitsluit. Voor de tweede categorie zal de RSZ op basis van de feitelijke toestand vaststellen of er een band van ondergeschiktheid bestaat en indien nodig de onderwerping eisen. Het bezit van een beperkt gedeelte van het kapitaal is op zich immers niet onverenigbaar met het bestaan van een arbeidsovereenkomst.

Deze redenering geldt slechts voor de prestaties waarvan de onderwerping afhangt van het bestaan van een arbeidsovereenkomst. Indien het gaat om personen die werken in gelijkaardige voorwaarden als die van een arbeidsovereenkomst, belet noch de uitoefening van een mandaat, noch het bezit van maatschappelijk kapitaal, de verplichte onderwerping als loontrekkende.

Huisarbeiders

Het zijn de personen die op een door hen gekozen plaats grondstoffen of gedeeltelijk afgewerkte producten bewerken die één of verschillende handelaars hun hebben toevertrouwd. Deze uitbreiding van de toepassing van de sociale zekerheid geldt alleen voor manuele arbeid. Dit betekent dat u personen die intellectuele huisarbeid verrichten (bv. vertalen, typen,...), slechts bij de RSZ moet aangeven indien zij werken in uitvoering van een arbeidsovereenkomst.

Wanneer de huisarbeider zelf werknemers aanwerft om hem te helpen kunnen zich twee mogelijkheden voordoen.

- Indien de huisarbeider gewoonlijk niet meer dan vier hulparbeiders heeft, zijn hij en zijn hulparbeiders onderworpen aan het stelsel der loontrekkenden. Hij moet aan zijn opdrachtgever de nodige inlichtingen verschaffen zodat deze de verplichtingen voor hen t.o.v. de RSZ kan nakomen.
- Indien de huisarbeider echter gewoonlijk meer dan vier hulparbeiders tewerkstelt, is hij een aannemer van werk en dus een zelfstandige. Ten opzichte van zijn hulparbeiders heeft hij de hoedanigheid van werkgever. Hij moet hen als arbeider aangeven bij de RSZ.

Omdat niet steeds bekend is op welke dagen huisarbeiders effectief werken, aanvaardt de RSZ dat voor hen het aantal arbeidsdagen wordt vastgesteld op basis van hetzelfde criterium als in de werkloosheidswetgeving. Dit betekent dat men het kwartaalloon deelt door $1/26^{\text{ste}}$ van het bedrag van het gewaarborgd gemiddeld minimum maandinkomen. Indien het resultaat van deze bewerking geen geheel getal oplevert, rondt men af naar de hogere eenheid. Is het op die manier verkregen aantal dagen echter groter dan het aantal kalenderdagen (zondagen uitgezonderd) van het kwartaal, dan blijft het aantal arbeidsdagen tot dit laatste aantal beperkt.

Het gewaarborgd gemiddeld minimum maandinkomen bedraagt momenteel 1.443,54 EUR (vanaf 1 mei 2011).

Vroegere bedragen

- 1.140,24 EUR van 1 juni 2001 tot 31 januari 2002;
- 1.163,02 EUR van 1 februari 2002 tot 31 mei 2003;
- 1.186,31 EUR van 1 juni 2003 tot 30 september 2004;
- 1.210,00 EUR van 1 oktober 2004 tot 31 juli 2005;
- 1.234,20 EUR van 1 augustus 2005 tot 30 september 2006;
- 1.258,91 EUR van 1 oktober 2006 tot 31 maart 2007;
- 1.283,91 EUR van 1 april 2007 tot 31 december 2007;
- 1.309,59 EUR van 1 januari 2008 tot 30 april 2008;
- 1.335,78 EUR van 1 mei 2008 tot 31 augustus 2008;
- 1.362,49 EUR van 1 september 2008 tot 30 september 2008;
- 1.387,49 EUR van 1 oktober 2008 tot 31 augustus 2010;
- 1.415,24 EUR van 1 september 2010 tot 30 april 2011.

Personenvervoerders

Het gaat hier over de personen die vervoer van personen verrichten dat hun door een onderneming wordt opgedragen, indien het vervoer gebeurt met een voertuig waarvan zij geen eigenaar zijn of waarvan de aankoop gefinancierd of de financiering gewaarborgd wordt door de ondernemer.

Werken eveneens in gelijkaardige voorwaarden, de personen aan wie een onderneming diensten verleent in verband met het hun opgedragen vervoer (bv. taxichauffeurs aangesloten bij een centrale die hun opdrachten doorgeeft). De ondernemer of onderneming die het vervoer toevertrouwt is de werkgever.

De volgende taxibestuurders en de ondernemers die hen tewerkstellen zijn evenwel niet onderworpen:

- taxibestuurders die houder zijn van een door de bevoegde overheid afgeleverde exploitatievergunning voor een taxidienst en die eigenaar zijn van het voertuig of de voertuigen waarmee ze handel drijven, of die er over beschikken ingevolge een afbetalingsovereenkomst die niet gefinancierd is of waarvan de financiering niet gewaarborgd is door de ondernemer;
- taxibestuurders die mandatarissen zijn van de vennootschap, zoals bedoeld in artikel 3, § 1, vierde lid, van het koninklijk besluit nr. 38 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen, die met het voertuig handel drijft en die over de exploitatievergunning beschikt.

Onder " taxibestuurders " wordt verstaan de bestuurders van voertuigen behorend tot een taxidienst zoals bepaald door de bevoegde overheid.

Goederenvervoerders

Het zijn de personen die vervoer van goederen verrichten dat hun door een onderneming wordt opgedragen, indien het vervoer gebeurt met een voertuig waarvan zij geen eigenaar zijn of waarvan de aankoop gefinancierd of de financiering gewaarborgd wordt door de ondernemer. De ondernemer of onderneming die het vervoer toevertrouwt is de werkgever.

Mindervaliden

Het zijn de mindervaliden aangeworven in uitvoering van hetzij een speciale leerovereenkomst voor de omscholing van mindervaliden, hetzij een overeenkomst voor omscholing of beroepsopleiding.

De private persoon of het centrum waarmee de overeenkomst wordt afgesloten, is de werkgever.

Bijkomende informatie - Mindervaliden

In DMFA worden de mindervaliden aangegeven in blok 90012 "Werknemerslijn" :

1° met specifieke werknemerskengetallen als ze tewerkgesteld worden in een beschutte werkplaats (categorie 073, 173, 273 of 473):

- **012 type 1** voor de handarbeiders of leerlingen mindervaliden vanaf het jaar waarin ze 19 jaar worden
- **027 type 1** voor de jonge mindervalide handarbeiders tot het einde van het jaar waarin ze 18 jaar worden
- **035 type 1** voor de jonge mindervalide leerling handarbeiders tot het einde van het jaar waarin ze 18 jaar worden
- **492 type 0** voor de mindervalide bedienden

2° met de gewone werknemerskengetallen als de mindervaliden tewerkgesteld worden door andere categorieën van werkgevers.

Studenten

Het zijn de personen, tewerkgesteld in uitvoering van een overeenkomst voor de tewerkstelling van studenten bedoeld bij titel VII van de arbeidsovereenkomstenwet van 3 juli 1978. In algemene zin betreft het alle studenten die volledig dagonderwijs volgen, met uitzondering van hen die reeds minstens sedert zes maanden werken en daardoor gewone werknemers werden.

Deze studenten zijn niet onderworpen (er zijn wel twee bijzondere bijdragen verschuldigd) als aan de volgende voorwaarden voldaan is:

- de student wordt in de loop van de vakantiemaanden juli, augustus en september niet meer dan 23 dagen tewerkgesteld ;
- tijdens de overige maanden van dat kalenderjaar wordt hij ook niet meer dan 23 dagen tewerkgesteld, en dit enkel tijdens periodes van niet-verplichte aanwezigheid in de onderwijsinstellingen. Onder periodes van verplichte aanwezigheid in de onderwijsinstellingen wordt verstaan, de periodes waarbinnen een bepaalde student geacht wordt de lessen of activiteiten te volgen aan de onderwijsinstelling waaraan hij verbonden is. Hij mag dus niet werken op de momenten dat hij geacht wordt cursussen of andere activiteiten te volgen.

De telling gebeurt per kalenderjaar ongeacht of de studentenovereenkomst het kalenderjaar overschrijdt. De conversie naar het 5-dagensysteem is afgeschaft, men telt enkel nog in kalenderdagen.

Een overschrijding van de 23 dagen, ongeacht of deze gebeurt tijdens de vakantiemaanden of tijdens de rest van het jaar, heeft tot gevolg dat de tewerkstelling bij de werkgever waar de overschrijding gebeurt volledig onderworpen is, evenals de prestaties die de student reeds bij diezelfde werkgever tijdens dat kalenderjaar zou hebben verricht. De tellers worden dus elk kalenderjaar op 0 gezet. Elke tewerkstelling die hij na de overschrijding nog zou aanvatten, al dan niet bij dezelfde werkgever, is eveneens onderworpen aan de gewone socialezekerheidsbijdragen voor werknemers en heeft tot gevolg dat ook prestaties die vóór de overschrijding bij die werkgever werden verricht, onderworpen worden.

Wanneer een werkgever met een student een overeenkomst voor studenten titel VII kan sluiten, moet hij dit ook doen. Wanneer de student daarenboven voldoet aan de criteria voor niet-onderwerping mits een solidariteitsbijdrage, wordt de werkgever geacht van dit systeem gebruik te maken. Studenten die reeds minstens 6 maanden onafgebroken bij dezelfde werkgever werken, worden voor hun tewerkstelling bij deze werkgever als gewone werknemers beschouwd. Eenmaal dat men deze dienstanciënniteit bij een werkgever heeft opgebouwd, blijft die voor de volgende jaren gelden en kan men met deze werkgever geen overeenkomst voor studenten titel VII meer sluiten.

Een niet-onderworpen tewerkstelling in de socioculturele sector of bij sportmanifestaties, is geen beletsel voor deze niet-onderwerping als student.

De volgende tabel geeft aan in welke situaties de student enkel onderworpen is aan de solidariteitsbijdrage wanneer de student tewerkgesteld wordt respectievelijk (in chronologische volgorde en opeenvolgend) bij werkgever A, B en/of C :

1 ^{ste} en 2 ^{de} kwartaal	vakantiemaanden (3 ^{de} kwartaal)	4 ^{de} kwartaal	aantal dagen in het systeem van solidariteitsbijdrage
> 23 dagen bij A	-	-	0
23 bij A en 1 dag bij B	-	-	23 dagen (bij A)
23 dagen bij A	23 dagen bij A	-	46 dagen
23 dagen bij A	> 23 dagen bij A	-	0
23 dagen bij A	> 23 dagen bij B	-	23 dagen (bij A)
23 dagen bij A	23 dagen bij B en 1 dag bij C	-	23 dagen (bij A) en 23 dagen (bij B)
23 dagen bij A	23 dagen bij B	1 dag bij A	23 dagen (bij B)
23 dagen bij A	23 dagen bij B	1dag bij C	23 dagen (bij A) en 23 dagen (bij B)
-	23 dagen bij A	23 dagen bij A	46 dagen

-	23 dagen bij A	> 23 dagen bij B	23 dagen (bij A)
-	23 dagen bij A	> 23 dagen bij A	0
-	> 23 dagen bij A	1 dag bij A	0
-	> 23 dagen bij A	1 dag bij B	0
-	23 dagen bij A en 1 dag bij B	1 dag bij A	0
-	23 dagen bij A en 1 dag bij B	23 dagen bij C	23 dagen (bij A)

Geneesheren in opleiding

De personen die in het kader van de regelen bepaald ter uitvoering van artikel 215, § 4 van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen gecoördineerd op 14 juli 1994, een opleiding tot geneesheer-specialist volgen. De verplegingsinstelling waar de opleiding plaatsvindt is werkgever.

Vanaf 1 juli 2009 is het socialezekerheidsstelsel voor werknemers ook van toepassing op de personen die een opleiding tot huisarts volgen. Het coördinatiecentrum voor de opleiding in de huisartsgeneeskunde via hetwelk de geneesheer in opleiding tot huisarts zijn opleiding volgt, is werkgever.

Geneesheren

In tegenstelling tot geneesheren in opleiding tot geneesheer-specialist, zijn geneesheren, alleen dan onderworpen aan het socialezekerheidsstelsel voor werknemers indien zij werken in uitvoering van een arbeidsovereenkomst of in statutair verband.

Voor geneesheren geldt bovendien een specifieke bepaling waardoor zij in bepaalde gevallen toch niet bij de RSZ worden aangegeven. Deze uitsluiting geldt alleen voor geneesheren tewerkgesteld in verplegingsinstellingen, diensten voor school- en beroepsoriëntering, psycho-medisch-sociale centra en diensten voor medisch schooltoezicht. Moet niet bij de RSZ worden aangegeven, de geneesheer die naast zijn prestaties in één der genoemde instellingen, een zelfstandige praktijk als geneesheer heeft waarvoor hij volledige bijdragen verschuldigd is in het kader van het sociaal statuut der zelfstandigen, tenzij hij voor zijn prestaties in dienst van die instelling uitsluitend met een vast loon wordt betaald. Een uur- of maandloon is een vast loon; een bezoldiging in functie van het aantal consultaties daarentegen is dat niet.

Bursalen

Het betreft:

- gerechtigden op een doctoraatsbeurs die in toepassing van de fiscale wetgeving vrijgesteld is van belasting, en de gerechtigden op een postdoctoraatsbeurs, voor zover die beurzen toegekend worden hetzij door een door private personen ingerichte universitaire instelling, hetzij door een universitaire instelling van een Gemeenschap. Voor beide types instellingen geldt dat zij bedoeld moeten zijn bij artikel 1 van het Decreet van de Franse Gemeenschap van 5 september 1994 tot regeling van universitaire studies en de academische graden of bij artikel 3 van het Decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten van de Vlaamse Gemeenschap;
- gerechtigden op een doctoraatsbeurs of een postdoctoraatsbeurs toegekend door het Interuniversitair College voor Doctorale Studiën in de Managementwetenschappen;
- navorsingsstagiairs en aspiranten van het Nationaal Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek en gerechtigden op een bijzondere doctoraatsbeurs of een postdoctoraatsbeurs toegekend door dit Fonds;
- gerechtigden op een onderzoeksmandaat toegekend door het Vlaams Instituut voor de Bevordering van het Wetenschappelijk-Technologisch Onderzoek in de Industrie;
- gerechtigden op een specialisatiebeurs, onderzoeksbeurs of reisbeurs toegekend door het Instituut tot Aanmoediging van het Wetenschappelijk Onderzoek in de Nijverheid en de Landbouw of zijn rechtsoptvolgers. Voor deze categorie is de onderwerping niet vereist indien zij omwille van een andere beroepsactiviteit als loontrekkende onder de wet vallen; (In 1994 heeft het Instituut voor de Aanmoediging van Innovatie door Wetenschap en Technologie in Vlaanderen de activiteiten van het IWONL overgenomen)
- gerechtigden op een doctoraatsbeurs of een postdoctoraatsbeurs die in toepassing van de fiscale wetgeving vrijgesteld is van belasting en die toegekend wordt door:
  - het Algemeen Rijksarchief en het Rijksarchief in de provinciën;
  - de Koninklijke Bibliotheek van België;
  - het Belgisch Instituut voor Ruimteaëronomie;
  - het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen;
  - het Koninklijk Instituut voor het Kunstpatrimonium;
  - het Koninklijk Meteorologisch Instituut van België;
  - het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika;
  - de Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis;
  - het Navorsings- en Studiecentrum voor de Geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog;
  - de Koninklijke Musea voor Schone Kunsten van België;
  - de Koninklijke Sterrenwacht van België;
  - de Belgische Geologische Dienst;
  - het Centrum voor Landbouwkundig Onderzoek van Gembloux;
  - het Centrum voor Landbouwkundig Onderzoek van Gent;
  - het Centrum voor Landbouweconomie;
  - de Nationale Plantentuin van België;
  - het Centrum voor Onderzoek in de Diergeneeskunde en Agrochemie;
  - het Instituut voor Hygiëne en Epidemiologie;
  - het Koninklijk Museum van het Leger en van de Krijgsgeschiedenis;
  - het Nationaal Instituut voor Criminalistiek.

Voor elk van deze categorieën geldt dat het genoemde instituut of de genoemde instelling werkgever is. Personen die gerechtigd zijn op andere beurzen worden slechts bij de RSZ aangegeven indien zij voor hun prestaties verbonden zijn door een arbeidsovereenkomst.

Bijkomende informatie - Buitenlandse bursalen

Buitenlandse bursalen

De gerechtigden op een doctoraatsbeurs of een postdoctoraatsbeurs die niet genieten van de Verordening 1408/71 van de Raad van de Europese Unie of niet onder de toepassing vallen van een

verdrag inzake sociale zekerheid afgesloten door België en een derde land genieten van een beperkte onderwerping.

Hun onderwerping is beperkt tot volgende stelsels:

- Verzekering ziekte en invaliditeit (sector geneeskundige verzorging en uitkeringen)
- Kinderbijslag (behalve indien het een openbare dienst betreft die zelf de kinderbijslag uitbetaalt)
- Jaarlijkse vakantie
- Arbeidsongevallen
- Beroepsziekten

Hun werkgevers zijn de loonmatigingsbijdrage verschuldigd, de bijdrage voor kinderopvang en de bijdrage voor betaald educatief verlof voor de categorieën waar ze verschuldigd zijn.

Deze buitenlandse bursalen worden aangegeven in het blok 90012 "Werknemerslijn" met specifiek werknemerskengetal **498** type **0**.

Onthaalouders

Het gaat om de natuurlijke personen die instaan voor de opvang van kinderen in een woning voor de opvang in gezinsverband en die aangesloten zijn bij een dienst waarmee zij niet zijn verbonden door een arbeidsovereenkomst, dienst die daartoe werd erkend door de bevoegde instelling krachtens ofwel het besluit van de Regering van de Franse Gemeenschap van 29 maart 1993 houdende algemene reglementering inzake opvangvoorzieningen gesubsidieerd door de "Office de la Naissance et de l'Enfance" (Dienst voor Geboorte en Kinderwelzijn), ofwel het besluit van de Vlaamse Regering van 23 februari 2001 houdende de voorwaarden inzake erkenning en subsidiëring van kinderdagverblijven en diensten voor opvanggezinnen, ofwel het besluit van de Regering van de Duitstalige Gemeenschap van 24 juni 1999 betreffende de opvang van jonge kinderen.

De erkende opvangdienst wordt als hun werkgever beschouwd.

Statutairen openbare sector

In overheidsdienst (FOD, leger, instelling van openbaar nut, gemeenschapsonderwijs,...) zijn er in algemene zin twee soorten personeelsleden:

- personen gebonden door een arbeidsovereenkomst;
- statutaire, al dan niet in vast verband benoemde personeelsleden.

De eerste categorie valt onder toepassing van de socialezekerheidswet op basis van hun arbeidsovereenkomst. Op de tweede categorie is de wet uitdrukkelijk toepasselijk gemaakt.

Voor de meeste personen die in overheidsdienst werken, is de toepassing van de socialezekerheidswet beperkt tot een aantal socialezekerheidsregelingen. De reden daarvoor is dat de werkgever zelf zorgt voor de betaling van een aantal sociale voordelen (bv. kinderbijslagen, loondoorbetaling bij ziekte,...).

Bijkomende informatie - Statutairen openbare sector

In DMFA worden de statutairen van de openbare sector aangegeven in blok 90012 "Werknemerslijn" met de specifieke werknemerskengetallen :

- **675** type 0: als ze enkel onderworpen zijn aan de ziekteverzekering
- **671** type 0: als ze enkel onderworpen zijn aan de ziekteverzekering en de kinderbijslag.

Uitzendkrachten

Het betreft de personen die een erkend uitzendbureau als uitzendkracht aanwerft om ze bij een derde (de gebruiker) tewerk te stellen. Het uitzendbureau is dan de werkgever.

Nochtans is de gebruiker zelf werkgever:

- indien hij de uitzendkracht verder tewerkstelt nadat het uitzendbureau hem kennis heeft gegeven van zijn beslissing die werknemer terug te trekken;
- indien hij de uitzendkracht tewerkstelt aan een arbeid die geen toegelaten tijdelijke arbeid is in de zin van de wet van 24 juli 1987, betreffende de tijdelijke arbeid, de uitzendarbeid en het ter beschikking stellen van werknemers ten behoeve van de gebruikers;
- indien de tewerkstelling van uitzendkrachten verboden is voor de beroepscategorie en de bedrijfstak.

Echtgenoten

De graad van bloed- of aanverwantschap tussen de partijen op zich sluit niet uit dat er een arbeidsovereenkomst bestaat. Dit betekent dat de RSZ voor echtgenoten zal aanvaarden dat de ene partij de andere als werknemer aangeeft, op voorwaarde uiteraard dat uit de feitelijke toestand duidelijk blijkt dat er tussen beide partijen een gezagsverhouding bestaat.

Zeevisser

De aangifte

Voor werknemers van werkgevers die ressorteren onder het Paritair Comité voor de zeevisserij, kunnen de aangiften voor DmfA en Dimona, nog uitsluitend gebeuren via het Sociaal Secretariaat van de Kust vzw, Bayauxlaan 12 te 8300 Knokke-Heist.

De regeling gaat in op 1 april 2005 ingevolge de bepalingen van het koninklijk besluit van 17 februari 2005 houdende erkenning van een organisatie van werkgevers, in uitvoering van de wet van 3 mei 2003 tot regeling van de arbeidsovereenkomst wegens scheepsdienst voor de zeevisserij en tot verbetering van het sociaal statuut van de zeevisser.

Het begrip vaartdag

Het aantal werkelijke arbeidsdagen van zeevisseren verkrijgt men door de arbeidsdagen die in de haven worden doorgebracht op te tellen met de vaartdagen.

Als één vaartdag geldt:

- de aanwezigheid op zee van ten minste 4 uren in de loop van een kalenderdag
- de zeevaart gedurende een periode van minimaal 4 uren die 2 opeenvolgende kalenderdagen bestrijkt zonder 4 uren te bereiken per kalenderdag
- het uitvaren voor een periode van meer dan 4 uren zonder de 24 uren te overschrijden; bij overschrijding (ook met minder dan 4 uur) wordt de duur van de overschrijding in aanmerking genomen als een nieuwe vaartdag.

De volgende voorbeelden dienen als illustratie bij de definitie van een vaartdag. Zij geven niet noodzakelijk een reële situatie weer. Er wordt telkens vermeld wanneer de zeevisser de haven verlaat en wanneer hij terug binnenloopt.

Voorbeelden

Voorbeeld 1:

Buiten op 6 maart om 10.25 u, binnen op 7 maart 7.00 u : 1 arbeidsdag (> 4 u maar < 24 u)
Buiten op 7 maart om 9.20 u, binnen op 8 maart om 10.25 u: 2 arbeidsdagen (> 24 u)
Buiten op 8 maart om 11.50 u, binnen op 9 maart om 10.35 u: 1 arbeidsdag (> 4 u maar < 24 u)
Buiten op 9 maart om 12.35 u, binnen op 10 maart om 3.50 u: 1 arbeidsdag (> 4 u maar < 24 u)
Totaal: 5 dagen.

Voorbeeld 2:

Buiten op 6 maart om 10.25 u, binnen op 10 maart om 3.50 u: 4 arbeidsdagen (3 x 24 u + 17,25 overschrijding)
Totaal: 4 dagen.

Voorbeeld 3:

Buiten op 6 maart om 10.25 u, binnen op 7 maart 7.00 u: 1 arbeidsdag (> 4 u maar < 24 u)
Buiten op 7 maart om 9.20 u, binnen op 8 maart om 10.25 u: 2 arbeidsdagen (> 24 u)
Buiten op 8 maart om 11.50 u, binnen op 9 maart om 10.35 u: 1 arbeidsdag (> 4 u maar < 24 u)
Buiten op 9 maart om 12.35 u, binnen op 10 maart om 14.00 u: 2 arbeidsdagen (> 24 u)
Totaal: 6 dagen.

De berekeningsbasis

De socialezekerheidsbijdragen voor de bemanningsleden van vissersvaartuigen en de scheepsleerjongens bedoeld bij de wet van 23 september 1931 betreffende de aanwerving van het personeel der zeevisserij, worden berekend op forfaitaire daglonen (https://www.socialsecurity.be/site_nl/)

[Infos/instructs/documents/xls/Forfaits_2-2011_N.xls](#)) . Dit gebeurt ongeacht of zij een vast loon hebben, dan wel geheel of gedeeltelijk betaald worden in functie van de opbrengst van de vangst. De laatste aanpassing als gevolg van een indexoverschrijding, geldt vanaf 1 april 2011.

Bijkomende informatie - Zeevissers

In DMFA worden de bemanningsleden van vissersvaartuigen en de scheepsleerjongens verbonden met een arbeidsovereenkomst voor zeevisserij en waarvan de bijdragen berekend worden op basis van een forfaitair dagloon aangegeven in blok 90012 "Werknemerslijn" onder **categorie 019** met de specifieke werknemerskengetallen :

- **011** type 1 voor de bemanningsleden
- **022** type 1 voor de scheepsleerjongens tot het einde van het jaar waarin ze 18 jaar worden

Binnenschippers

In de binnenscheepvaart bestaat een onderscheid tussen de werknemers tewerkgesteld met een gewone arbeidsovereenkomst voor werklieden of bedienden, en werknemers tewerkgesteld in uitvoering van een arbeidsovereenkomst voor binnenschippers geregeld door de wet van 1 april 1936.

De eersten worden steeds volgens de algemene richtlijnen door hun werkgever bij de RSZ aangegeven.

De anderen, tewerkgesteld met een bijzondere arbeidsovereenkomst, zijn verzekeringsplichtig

- volgens de bijzondere modaliteiten door tussenkomst van de Bijzondere Verrekenkas voor Gezinsvergoedingen der Ondernemingen voor Binnenscheepvaart, Arenbergstraat 24 te 2000 Antwerpen, op voorwaarde dat hun werkgever gewoonlijk één of meer schepen exploiteert voor rekening van derden
- volgens de algemene modaliteiten, rechtstreeks bij de RSZ, indien hun werkgever voor eigen rekening vaart (bv. pleziervaart).

Landbouwarbeiders

De arbeiders die worden tewerkgesteld bij het aanleggen van hopplanten, het plukken van hop en tabak, en het kuisen en sorteren van teenwilgen, moet u niet bij de RSZ aangeven indien aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- de prestaties bedragen niet meer dan 25 werkdagen per kalenderjaar;
- de arbeider was in hetzelfde kalenderjaar niet aan de wet onderworpen ingevolge een activiteit in dezelfde sectoren;
- de tewerkstelling vindt plaats in een afgebakende periode.

Deze periodes zijn:

- aanleggen en plukken van hop vanaf 1 april tot 1 juni en vanaf 25 augustus tot 10 oktober, op voorwaarde dat de tewerkstelling in de eerstgenoemde periode niet meer dan 8 werkdagen bedraagt;
- plukken van tabak vanaf 10 juli tot 10 september;
- kuisen en sorteren van teenwilgen vanaf 1 januari tot 28 februari en vanaf 5 november tot 31 december.

Huispersoneel

Dienstboden

Dienstboden verrichten hoofdzakelijk manuele prestaties van huishoudelijke aard (wassen, strijken, kuisen,...) ten behoeve van de huishouding van hun werkgever (natuurlijke persoon) of van diens gezin. Indien een werknemer gedeeltelijk prestaties verricht voor het huishouden, en gedeeltelijk voor de beroepsactiviteit van dezelfde werkgever, moet op basis van de feitelijke toestand worden uitgemaakt welke prestaties hoofdzakelijk zijn. In dat geval heeft de werknemer voor het geheel van zijn prestaties de hoedanigheid van de hoofdzakelijke activiteit (= arbeider, bediende of dienstbode).

Indien echter de prestaties als dienstbode en de andere prestaties volledig van elkaar gescheiden uitgevoerd worden (d.w.z. elk op vooraf bepaalde en van elkaar onderscheiden tijdstippen en op van elkaar onderscheiden plaatsen), wordt voor de beoordeling of de prestaties als dienstbode bij de RSZ moeten worden aangegeven, alleen rekening gehouden met die prestaties. In dat geval zijn de prestaties in de andere hoedanigheid uiteraard steeds verplicht onderworpen.

Is geen dienstbode :

- de werknemer die in opdracht van een bedrijf de hierboven beschreven werkzaamheden verricht bij privégezinnen ;
- de werknemer die deze prestaties verricht voor een leefgemeenschap waarvan de leden geen feitelijk gezin vormen (bv. een klooster) ;
- de werknemer die instaat voor het onderhoud van de gemeenschappelijke delen van een appartementsgebouw.

Dienstboden worden niet bij de RSZ aangegeven indien :

- de dienstbode nooit vier uur of meer per dag bij de werkgever werkt.
- de dienstbode dagprestaties van vier uur of meer verricht, maar de som per week van deze dagprestaties van vier uur of meer in totaal geen vierentwintig uur bedraagt, eventueel bij meerdere werkgevers samen.

Dienstboden die bij hun werkgever inwonen, moet u steeds aangeven.

Ander huispersoneel

Aan het begrip "ander huispersoneel dan dienstboden" beantwoorden de volgende twee categorieën van werknemers :

- zij die prestaties van intellectuele aard verrichten voor het huishouden (bv. kinderoppas, privé-verpleegster, gezelschapsdame) ;
- zij die manuele prestaties die niet van huishoudelijke aard zijn, verrichten voor het huishouden (bv. privé-chauffeur, klusjesman, tuinman).

Geen aangifte is vereist voor iedere week waarvoor de duur van deze prestaties niet meer dan acht uur bedraagt. Indien deze prestaties bij meerdere werkgevers plaatsvinden, houdt men rekening met hun globale duur.

Bijkomende informatie - Aangifte van dienstboden

In DMFA is een specifiek werknemerskengetal voorzien voor de aangifte van dienstboden. Het betreft de code **045** te vermelden in het blok 90012 "werknemerslijn".

De werkgevers die dienstboden moeten aangeven, worden geïdentificeerd met **categorie037** of **437**.

Voortaan vallen **alle** werknemers die tewerkgesteld worden met een arbeidscontract voor huispersoneel onder het paritair comité voor het beheer van gebouwen, de vastgoedmakelaars en de dienstboden (**PC 323**) ingevolge de uitbreiding van het toepassingsgebied van dit comité.

Het is niet meer nodig dat hun werkgevers uitsluitend of hoofdzakelijk huispersoneel tewerkstellen.

Tot 4/2010

Tot 31/12/2010 werd ander huispersoneel dan dienstboden in de DmfA aangegeven met de gewone werknemerskengetallen **015, 027, 487** of **495** in blok 90012 “werknemerslijn” en de werkgevers die dit personeel moesten aangeven, werden geïdentificeerd onder **categorie 039**.

De werkgevers konden in voorkomend geval een specifieke vermindering voor huispersoneel genieten (verminderingscode 1131) en waren de basisbijdrage voor het Fonds voor sluiting van ondernemingen niet verschuldigd.

Vanaf 1/2011

Ten gevolge van de creatie van een nieuw paritair comité nr. 337 voor de non-profitsector werden deze werknemers van de paritaire comités 100 of 200 overgebracht naar dit nieuw paritair comité 337, met uitzondering van de handarbeiders die een activiteit uitoefenen die valt onder het paritair comité voor de landbouw (PC 144), het paritair comité voor het tuinbouwbedrijf (PC 145) of het paritair comité voor het bosbouwbedrijf (PC 146).

In de paritaire comités 144 en 145 zijn er bijdragen voorzien voor het Fonds voor bestaanszekerheid en het huispersoneel is deze bijdragen verschuldigd.

Vanaf de DMFA voor 1/2011 werden voor de aangifte van ander huispersoneel dan dienstboden specifieke werknemerskengetallen gecreëerd, te gebruiken in het blok 90012 “werknemerslijn”.

Het betreft

- code **043** voor handarbeiders-huispersoneel vanaf het jaar waarin ze 19 worden
- en code **044** voor handarbeiders-huispersoneel tot 31 december van het jaar waarin ze 18 worden.

Deze werknemerskengetallen werden ingevoerd onder de **werkgeverscategorieën**

- **193** (voor verzorging van paarden, onderhoud van stallen,...),
- **094** (onderhoud van parken en tuinen,...) en
- **039** (voor andere activiteiten met inbegrip van bosbeheer).

Het bediendenpersoneel moet nog altijd aangegeven worden onder de codes **495** of **487** onder **categorie 039**.

Het huispersoneel dat aangegeven is onder werknemerskengetallen 043, 044, 487 of 495 kan in voorkomend geval nog altijd de specifieke vermindering voor huispersoneel genieten (verminderingscode 1131) en is de basisbijdrage voor het Fonds voor sluiting van ondernemingen niet verschuldigd.

Het is mogelijk om met terugwerkende kracht vanaf 3/2010 het huispersoneel, dat werd aangegeven met kengetallen 015 en 027, over te boeken naar de categorieën 193 of 094 met de nieuwe werknemerskengetallen.

Samengevat:

PC	Werkgeverscategor	Werknemer	Werknemerskenget	Bijdragetype
PC 337	039	Huispersoneel-handarbeiders vanaf het jaar waarin ze 19 worden	043	1
		Huispersoneel-handarbeiders tot en met het jaar waarin ze 18 worden	044	1

		Huispersoneel- bedienden vanaf het jaar waarin ze 19 worden	495	0
		Huispersoneel- bedienden tot en met het jaar waarin ze 18 worden	487	0
PC 144	193	Huispersoneel- handarbeiders vanaf het jaar waarin ze 19 worden	043	1
		Huispersoneel- handarbeiders tot en met het jaar waarin ze 18 worden	044	1
PC 145	094	Huispersoneel- handarbeiders vanaf het jaar waarin ze 19 worden	043	1
		Huispersoneel- handarbeiders tot en met het jaar waarin ze 18 worden	044	1

Persoonlijke assistenten

Vanaf 1 januari 2005 voorziet de socialezekerheidswetgeving expliciet dat personen die arbeid verrichten in het kader van het persoonlijke-assistentiebudget in een situatie waar van een arbeidsovereenkomst geen sprake kan zijn, onder bepaalde voorwaarden onder toepassing van het socialezekerheidsstelsel voor loontrekkenden vallen.

Het gaat meer bepaald om de personen die in het kader van een persoonlijke-assistentiebudget toegekend door het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap, arbeid verrichten als persoonlijke assistent voor een familielid tot de tweede graad of voor een persoon die deel uitmaakt van het gezin. De houder van het persoonlijke-assistentiebudget neemt de functie van werkgever op zich. Dit is ofwel de persoon met een handicap of zijn wettelijke vertegenwoordiger aan wie het Vlaams Agentschap het budget heeft toegekend.

Vrijwilligers

De "vrijwilligers" bedoeld door de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers en de organisaties die op hen een beroep doen, zijn niet verzekeringsplichtig bij de RSZ. Wordt als vrijwilligerswerk beschouwd, de activiteit

- die onbezoldigd en onverplicht wordt verricht,
- die wordt verricht ten behoeve van één of meer personen, andere dan degene die de activiteit verricht, van een groep of organisatie of van de samenleving als geheel;
- die ingericht wordt door een organisatie anders dan het familie- of privéverband van degene die de activiteit verricht;
- en die niet door dezelfde persoon en voor dezelfde organisatie wordt verricht in het kader van een arbeidsovereenkomst, een dienstencontract of een statutaire aanstelling.

Onder 'organisatie' wordt verstaan elke feitelijke vereniging of private of publieke rechtspersoon zonder winstoogmerk. Als 'feitelijke vereniging' komt enkel de vereniging in aanmerking van twee of meer personen die in onderling overleg een activiteit organiseren met het oog op de verwezenlijking van een onbaatzuchtige doelstelling, met uitsluiting van enige winstverdeling onder haar leden en bestuurders.

Het onbezoldigd karakter van het vrijwilligerswerk belet niet dat de kosten die de vrijwilliger voor de organisatie maakt, door de organisatie worden vergoed. De realiteit en de omvang van deze kosten moeten niet bewezen worden, voor zover het totaal van de ontvangen vergoedingen niet meer bedraagt dan 24,79 EUR per dag en 991,57 EUR per jaar; de bedragen volgen de evolutie van het indexcijfer, hetgeen voor 2011 respectievelijk 30,82 EUR/dag en 1.232,92 EUR/jaar geeft. Indien één van deze forfaitaire bedragen in de loop van een kalenderjaar wordt overschreden, dan gelden de algemene onderwerpsregels voor al de prestaties tijdens dat kalenderjaar.

Een vrijwilliger mag de forfaitaire bedragen niet cumuleren met een reële kostenvergoeding. Dit is een vergoeding die volledig wordt betaald om bewezen kosten te dekken. De forfaitaire bedragen mogen wel gecombineerd worden met een reële verplaatsingsvergoeding.

Als de vrijwilliger zich verplaatst met zijn eigen voertuig (auto, motorfiets of bromfiets) kan een organisatie de forfaitaire kilometervergoeding betalen zoals die geldt voor de federale ambtenaren. Voor de periode van 1 juli 2010 tot 30 juni 2011 bedraagt het forfait 0,3178 EUR per kilometer. Als hij zich verplaatst met zijn eigen fiets mag men de fietsvergoeding voor de ambtenaren toepassen.

De totale verplaatsingsvergoeding voor gebruik van het openbaar vervoer, de eigen fiets of het eigen voertuig mag per jaar per vrijwilliger een bedrag gelijk aan 2000 keer de kilometervergoeding voor gebruik van het eigen voertuig niet overschrijden.